

KZM jest powszechne

Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego PZH co roku publikuje dane dotyczące zgłoszonych przypadków kleszczowego zapalenia mózgu w Polsce.

Analiza map epidemiologicznych wskazuje na wzrost liczby notowanych przypadków KZM i rozszerzenia się obszarów występowania choroby na przestrzeni lat.²

W 2024 roku odnotowano zachorowania na KZM we wszystkich województwach w Polsce⁹

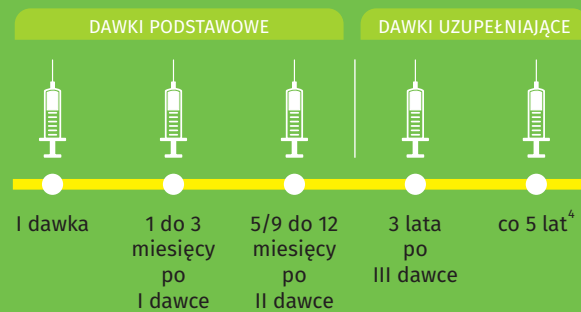
W 2025 roku odnotowano **16%** wzrost przypadków kleszczowego zapalenia mózgu na terenie całej Polski.^{10,†}

† Wynik opracowany na podstawie danych przygotowanych przez Zakład Epidemiologii Chorób Zakaźnych i Nadzoru NIZP PZH – PIB dotyczących zachorowań na KZM raportowanych w Polsce w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2025 r., w porównaniu z analogicznym okresem 2024 r.¹⁰

Profilaktyka przeciw KZM

Szczepienie przeciw kleszczowemu zapaleniu mózgu składa się z 3 dawek podstawowych oraz dawek przypominających, które pozwalają utrzymać długotrwałą ochronę.^{4,5}

Standardowy schemat szczepienia przeciw KZM:⁶

Dostępny jest także schemat w wersji przyspieszonej.

Zazwyczaj u osób w wieku >60 lat przerwy między dawkami nie powinny przekraczać 3 lat.⁴

Zapytaj lekarza, farmaceutę lub pielęgniarkę o szczepienie przeciw kleszczowemu zapaleniu mózgu. Zaszczep siebie i bliskich już dziś!

KZM, kleszczowe zapalenie mózgu; PTMR, Polskie Towarzystwo Medycyny Rodzinnej; PTW, Polskie Towarzystwo Waksynologii. Referencje: 1. NIZP PIB. SzczepieniaInfo, Szczepionka przeciw kleszczowemu zapaleniu mózgu, <https://szczepienia.pzh.gov.pl/szczepionki/kleszczowe-zapalenie-mozgu> (dostęp: 15.03.2026). 2. Pancer K. TBE in Poland, Chapter 13, In: Dobler G, Erber W, Bröcker M, Chitimia-Dobler L, Schmitt HJ, eds. The TBE Book. 7th edn. Singapore: Global Health Press; 2024. doi:10.33442/26613980_13-25-7 (dostęp: 15.03.2026). 3. Gov. pl. Kleszczowe zapalenie mózgu, <https://www.gov.pl/web/wsse-poznan/kleszczowe-zapalenie-mozgu> (dostęp: 15.03.2026). 4. PTMR. Wykaz szczepień dorosłych w wybranych stanach 2025/2026, <https://ptmr.info.pl/materialy-edukacyjne/wykaz-szczepien-doroslych-2025-2026/> (dostęp: 15.03.2026). 5. PTW. Kalendarze szczepień dorosłych, <https://ptwakk.org.pl/szczepienia-doroslych/> (dostęp: 15.03.2026). 6. Zajkowska J. Forum Zakażeń, 2015;6(2):103-109. 7. Biernat B. i wsp. Ann Agric Environ Med. 2014;23(4):589-592. 8. European Centre for Disease Prevention and Control. An agency of the European Union. Tick-borne encephalitis – Annual Epidemiological Report for 2022, <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/tick-borne-encephalitis-annual-epidemiological-report-2022> (dostęp: 15.03.2026). 9. NIZP PZH – PIB, dane epidemiologiczne, str. 74 https://www.wold.pzh.gov.pl/oldpage/epimeld/2024/Ch_2024.pdf. 10. NIZP PZH, Zachorowania na wybrane choroby zakaźne w Polsce Choroby zakaźne 1.01-31.12.2025, https://www.wold.pzh.gov.pl/oldpage/epimeld/2025/INF_25_12B.pdf (dostęp: 15.03.2026).

Odwiedź stronę programu
www.opzci.pl

Chroń mózg przed KZM

Kleszczowe zapalenie mózgu (KZM)

- to ostra choroba wirusowa, która może prowadzić do trwałych powikłań neurologicznych¹
- do zakażenia dochodzi przez ukąszenie kleszcza – obecnego w całej Polsce, także w miastach²
- szczepienie to jedyny skuteczny sposób ochrony¹

OGÓLNOPOLSKI PROGRAM
ZWALCZANIA CHOROBY INFEKCYJNYCH

Czym jest wirus KZM?

Wirus kleszczowego zapalenia mózgu naturalnie występuje i namnaża się w organizmach małych zwierząt, takich jak **jeże, wiewiórki czy gryzonie**.³

Kleszcze żerują na tych zwierzętach, pobierając wraz z krwią wirusa, a następnie mogą przenieść go na człowieka podczas ukłucia.³

Po zakażeniu wirus może zaatakować ośrodkowy układ nerwowy, prowadząc do poważnych i trwałych **powikłań neurologicznych**.⁴

Okolo **35–58%** przypadków może mieć przebieg długotrwały lub trwały.

Kleszczowe zapalenie mózgu może prowadzić do porażenia nerwów, zajęcia ośrodków życiowych, a nawet śmierci.¹

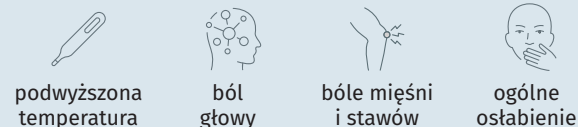
Szczepienie przeciw KZM jest rekomendowane w Programie Szczepień Ochronnych oraz w kalendarzach szczepień dorosłych PTMR i PTW.^{4,5}

Jak przebiega KZM?

Kleszczowe zapalenie mózgu zazwyczaj przebiega w dwóch fazach.¹

Pierwsza faza

Przypomina grypę i obejmuje takie objawy jak:

Druga faza

Związana z zajęciem ośrodkowego układu nerwowego może przyjmować postać: zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych, zapalenia mózgu, zapalenia rdzenia kręgowego. Wśród objawów pojawiają się:

Nawet po wyzdrowieniu pacjent może cierpieć na ból głowy oraz zaburzenia koncentracji i pamięci.¹

Ryzyko dotyczy każdego

Ryzyko zachorowania na KZM jest indywidualne i trudne do przewidzenia.¹

Wbrew powszechnemu przekonaniu kleszcze występują nie tylko w lasach, ale również w parkach miejskich, ogrodach, na trawnikach, ścieżkach spacerowych, trasach biegowych, terenach rekreacyjnych.⁶

Do zakażenia może wystarczyć jedno ukąszenie kleszcza,¹ również larwy.⁷

KZM jest zgłaszane we wszystkich grupach wiekowych.⁸